

**Lista Odmian Zalecanych
do uprawy w województwie lubelskim w roku
2025**

*Bobowate grubonasienne,
Bobik, Groch siewny, Łubin biały, Łubin wąskolistny, Łubin żółty, Soja*

Opracował:
dr inż. Piotr Pszczółkowski

Lista odmian zalecanych (LOZ) do uprawy na obszarze województwa lubelskiego została sporządzona w oparciu o wieloletnie wyniki doświadczeń odmianowych prowadzonych w ramach Porejestrówego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w województwie lubelskim w roku 2024 w porozumieniu z Centralnym Ośrodkiem Badania Odmian Roślin Uprawnych (COBORU), z Samorządem Województwa Lubelskiego oraz z Lubelską Izbą Rolniczą (LIR).

Publikacja prezentuje listę odmian ważnych rolniczo gatunków roślin zalecanych do uprawy na terenie Lubelszczyzny. Odmiany umieszczone na LOZ wykazały w ostatnich latach najwyższą przydatność do uprawy w warunkach naszego regionu i potwierdzają wynikami swój udział w uprawie. Stwierdzona w okresie trzyletnich badań duża i stabilna wartość plonotwórcza tych odmian daje gwarancję uzyskania wyższych efektów gospodarczych niż uprawa innych odmian. LOZ ułatwia producentom rolnym wybór odmiany do swojego stanowiska oraz minimalizuje ryzyko strat danej uprawy.

Życzę Państwu dokonywania odpowiednich wyborów oraz doskonałych efektów produkcyjnych przy zachowaniu odpowiedniej ekonomii.

Dyrektor Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian
w Ciciborze Dużym

mgr inż. Łukasz Korszeń

Bobik - charakterystyka odmian bobiku zalecanych do uprawy na obszarze woj. lubelskiego.

- 1 – Apollo
- 2 – Bobas
- 3 – Capri
- 4 – Fanfare
- 5 – Trumpet

Lista odmian zalecanych do uprawy bobiku na obszarze województwa lubelskiego została sporządzona po raz siódmy dla tego gatunku, na podstawie badań prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w latach 2022-2024 w dwóch punktach doświadczalnych w województwie lubelskim.

Tabela 1. Bobik plon nasion zalecanych odmian (% wzorca).

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do krajowego rejestru / rok włączenia do LOZ	Plon ziarna średnia (2022-2024)	Zachowujący Odmiany lub Reprezentant Zachowujących
Wzorzec dt/ha			<u>40,5</u>	
<i>wysokotanimowe</i>				
1	Apollo	2018/2021	105	Saaten-Union Polska Wągrowiec
2	Bobas	2002/2020	95	DANKO Hodowla Roślin Choryń
3	Capri	2018/2019	104	Saaten-Union Polska Wągrowiec
4	Fanfare	2017/2019	110	Saaten-Union Polska Wągrowiec
5	Trumpet	*CCA/2023	115	Saaten-Union Polska Wągrowiec

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

* CCA – odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych

Tabela 2. Ważniejsze cechy odmian wg Listy Opisowej Odmian (COBORU 2024).

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin cm	Wyleganie skala 9°		Masa 1000 nasion g	Zawartość	
			po zakończeniu kwitnienia	przed zbiorem		białka ogólnego % s.m.	włókna surowego % s.m.
1	Apollo	106	7,7	7,1	552	28,3	9,4
2	Bobas	115	6,5	6,2	538	29,8	8,3
3	Capri	105	7,4	6,8	529	29,1	8,7
4	Fanfare	106	7,5	7,1	539	28,5	9,3
5	Trumpet	106	7,8	7,5	495	27,2	9,2

Apollo - odmiana niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion bardzo duży, białka duży. Termin kwitnienia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Wysokość roślin średnia. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia dość duża i przed zbiorem średnia. Odporność na choroby powodowane przez patogeny pochodzenia grzybowego (czekoladową plamistość, askochytozę bobiku i rdzę bobiku) średnia. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, zawartość włókna surowego duża. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 105% wzorca.

Bobas - odmiana przydatna do uprawy na zbiór nasion paszowych. Wyleganie na początku kwitnienia nie występuje, w fazie końca kwitnienia małe, przed zbiorem małe do średniego. Termin kwitnienia dość wczesny, dojrzewania średni. Okres kwitnienia średni. Podatność na choroby pochodzenia grzybowego średnia. Plony nasion duże, białka ogólnego bardzo duże. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża, tanin względnie mała. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 95% wzorca.

Capri - odmiana niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion bardzo duży, białka bardzo duży. Termin kwitnienia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Okres kwitnienia dość krótki. Równomierność dojrzewania dobra. Wysokość roślin średnia. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia dość duża i przed zbiorem średnia. Odporność na choroby powodowane przez patogeny pochodzenia grzybowego (czekoladową plamistość i rdzę bobiku) średnia, na askochytozę bobiku średnia do dość małej. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość mała, zawartość włókna surowego średnia. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 104% wzorca.

Fanfare - odmiana syntetyczna, niesamokończąca, wysokotaninowa, przeznaczona do uprawy na nasiona. Plon nasion bardzo duży, białka duży. Termin kwitnienia wczesny, dojrzewania dość wczesny. Okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Wysokość roślin średnia. Odporność na wyleganie w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem dość duże. Odporność na choroby powodowane przez patogeny pochodzenia grzybowego (czekoladową plamistość i askochytozę bobiku) mała, na rdzę bobiku średnia. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, zawartość włókna surowego duża. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych. Optymalna obsada roślin około 50 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 110% wzorca.

Trumpet - odmiana z katalogu wspólnotowego CCA, niewpisana do KR, uzyskała pozytywną ocenę wartości gospodarczej w doświadczeniach rozpoznawczych w latach 2019-2020 i została włączona do badań PDO. W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 115% wzorca, trzeci rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Groch siewny - charakterystyka odmian grochu siewnego zalecanych do uprawy na obszarze woj. lubelskiego.

- 1 – Asgard
- 2 – Astronaute
- 3 – Colin
- 4 – Grot
- 5 – Nemo
- 6 – Ostinato
- 7 – SM Market
- 8 – Tarchalska

Lista odmian zalecanych do uprawy grochu siewnego na obszarze województwa lubelskiego została sporządzona po raz piętnasty dla tego gatunku, na podstawie badań prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w latach 2022-2024, w trzech punktach doświadczalnych w województwie lubelskim.

Tabela 3. Groch siewny plon nasion zalecanych odmian (% wzorca).

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do krajowego rejstru / rok włączenia do LOZ	Plon ziarna średnia (2022-2024)	Zachowujący Odmiany lub Reprezentant Zachowujących
Wzorzec dt/ha			<u>29,8</u>	
1	Asgard	2023/2025	105	Saaten-Union Polska Wągrowiec
2	Astronaute	2017/2019	100	Saaten-Union Polska Wągrowiec
3	Colin (pastewny)	2022/2025	104	DANKO Hodowla Roślin Choryń
4	Grot	2020/2025	104	Poznańska Hodowla Roślin Tulce
5	Nemo	2019/2023	99	DANKO Hodowla Roślin Choryń
6	Ostinato	*CCA/2023	105	Saaten-Union Polska Wągrowiec
7	SM Market	2023/2025	104	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR
8	Tarchalska	2004/2011	111	DANKO Hodowla Roślin Choryń

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

* CCA – odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych

Tabela 4. Ważniejsze cechy odmian wg Listy Opisowej Odmian (COBORU 2024).

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin cm	Wyleganie skala 9°		Masa 1000 nasion g	Zawartość	
			po zakończeniu kwitnienia	przed zbiorem		białka ogólnego % s.m.	włókna surowego % s.m.
1	Asgard	85	8,0	6,0	240	21,7	5,7
2	Astronaute	84	8,1	5,8	246	22,0	5,7
3	Colin	96	7,5	5,1	212	22,3	6,3
4	Grot	85	7,4	4,5	247	21,9	6,1
5	Nemo	92	7,8	5,4	257	21,5	5,7
6	Ostinato	86	8,0	6,0	223	21,5	5,6
7	SM Market	88	7,8	6,0	230	21,2	5,8
8	Tarchalska	86	7,9	5,5	250	21,8	5,8

Asgard – odmiana ogólnoużytkowa wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona, do wykorzystania na paszę i konsumpcję. Plon nasion bardzo duży, plon białka duży. Termin kwitnienia i dojrzewania dość wczesny, okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dość dobra. Rośliny średnio wysokie. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia i przed zbiorem duża. Odporność na mączniaka prawdziwego dość duża, na fuzaryjne wędnięcie, zgorzelową plamistość oraz mączniaka rzekomego – średnia. Nasiona żółte, masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego i włókna surowego w nasionach średnia. Intensywność pobierania wody (tempo rozgotowywania nasion) dość duża. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m². W dwuletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 105% wzorca, pierwszy rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Astronaute - odmiana ogólnoużytkowa wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona, do wykorzystania na paszę i konsumpcję. Plon nasion duży do bardzo dużego, plon białka duży. Termin kwitnienia bardzo wczesny, dojrzewania wczesny do bardzo wczesnego, okres kwitnienia krótki do bardzo krótkiego. Równomierność dojrzewania bardzo dobra. Rośliny niskie. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia i przed zbiorem średnia do dużej. Odporność na mączniaka rzekomego średnia do dużej, na fuzaryjne wędnięcie, zgorzelową plamistość i mączniaka prawdziwego – średnia. Nasiona żółte, masa 1000 nasion średnia do dużej. Zawartość białka ogólnego i włókna surowego w nasionach mała. Tempo rozgotowywania się nasion średnie do dobrego. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 100% wzorca, siódmy rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Colin – odmiana pastewna wąsolistna, o czerwono purpurowych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona, do wykorzystania na paszę oraz do uprawy na zielonkę. Plon nasion i białka średni do dużego. Termin kwitnienia dość późny, dojrzewania średni, okres kwitnienia dość długi. Równomierność dojrzewania dość dobra. Rośliny wysokie. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia dość mała, przed zbiorem średnia. Odporność na fuzaryjne wędnięcie, zgorzelową plamistość, mączniaka prawdziwego oraz mączniaka rzekomego – średnia. Nasiona żółte, masa 1000 nasion bardzo mała. Zawartość białka ogólnego w nasionach średnia, włókna surowego duża. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 104% wzorca, pierwszy rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Grot – odmiana ogólnoużytkowa wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona, do wykorzystania na paszę i konsumpcję. Plon nasion średni do dużego, plon białka średni. Termin kwitnienia wczesny, termin dojrzewania średni, okres kwitnienia dość długi. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia dość mała, przed zbiorem mała. Odporność na zgorzelową plamistość, mączniaka prawdziwego i mączniaka rzekomego – średnia, na fuzaryjne więdnienie – mniejsza od średniej. Nasiona żółte, masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego i włókna surowego w nasionach średnia. Intensywność pobierania wody przez nasiona (tempo rozgotowywania się nasion) nieco poniżej średniej. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 104% wzorca, pierwszy rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Nemo – odmiana ogólnoużytkowa wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona, do wykorzystania na paszę i konsumpcję. Plon nasion bardzo duży, plon białka duży. Termin kwitnienia i dojrzewania dość późny, okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny dość wysokie. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia dość mała, przed zbiorem średnia. Odporność na fuzaryjne więdnienie – dość duża, na zgorzelową plamistość i mączniaka prawdziwego – średnia, na mączniaka rzekomego – duża. Nasiona żółte, masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, włókna surowego dość mała. Intensywność pobierania wody przez nasiona (tempo rozgotowywania się nasion) poniżej średniej. Optymalna obsada roślin około 110 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 99% wzorca, trzeci rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Ostinato - odmiana z katalogu wspólnotowego CCA, niewpisana do KR, uzyskała pozytywną ocenę wartości gospodarczej w doświadczeniach rozpoznawczych i została włączona do badań PDO. W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 105% wzorca, trzeci rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

SM Market – odmiana ogólnoużytkowa wąsolistna, o białych kwiatach, przeznaczona do uprawy na suche nasiona, do wykorzystania na paszę i konsumpcję. Plon nasion średni do dużego, plon białka średni. Termin kwitnienia i dojrzewania nieco późniejszy od średniego, okres kwitnienia średni. Równomierność dojrzewania dobra. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie w czasie kwitnienia średnia, przed zbiorem dość duża. W dwuletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 104% wzorca.

Tarchalska – odmiana wąsolistna, przydatna do uprawy na zbiór suchych nasion z przeznaczeniem na paszę oraz na cele kulinarne. Termin kwitnienia i dojrzewania średni. Rośliny średnio wysokie. Wyleganie na początku kwitnienia nie występuje, w fazie końca kwitnienia bardzo małe, przed zbiorem małe. Równomierność dojrzewania dość dobra. Skłonność do pękania strąków i osypywania nasion bardzo mała. Plonowanie w odniesieniu do nasion i białka ogólnego duże do bardzo dużego. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała. Masa 1000 nasion dość duża. Udział nasion bardzo dużych -duży, bardzo małych - bardzo mały. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksów pszennych, optymalna obsada roślin ok. 120 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 111% wzorca.

Łubin biały - charakterystyka odmian łubinu białego zalecanych do uprawy na obszarze woj. lubelskiego.

1 – Butan

2 – Kulig

Lista odmian zalecanych do uprawy łubinu białego na obszarze województwa lubelskiego została sporządzona po raz pierwszy dla tego gatunku, na podstawie badań prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w latach 2023-2024, w jednym punkcie doświadczalnym w województwie lubelskim.

Tabela 7. Łubin biały plon nasion zalecanych odmian (% wzorca).

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do krajowego rejestru / rok włączenia do LOZ	Plon ziarna średnia (2023-2024)	Zachowujący Odmiany lub Reprezentant Zachowujących
Wzorzec dt/ha			<u>30,7</u>	
1	Butan ^R	2000/2025	100	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR
2	Kulig ^R	2023/2025	100	Poznańska Hodowla Roślin Tulce

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

^R - wstępna rekomendacja

Tabela 8. Ważniejsze cechy odmian wg Listy Opisowej Odmian (COBORU 2024).

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin cm	Wyleganie przed zbiorem w skali 9°	Długość okresu wegetacji do dojrzałości technicznej Liczba dni	Masa 1000 nasion g	Zawartość	
						białka ogólnego % s.m.	włókna surowego % s.m.
1	Butan	57	7,3	127	301	36,2	14,7
2	Kulig	56	7,2	127	284	36,0	14,5

Butan – odmiana wczesna, niesamokończąca średnio wysoka o pokroju pośrednim i średnio wczesnym terminie tworzenia pędu głównego. Łodyga słabo zabarwiona antocyjanem. Liść zielony do ciemnozielonego ze słabym zabarwieniem antocyjanowym, listek środkowy średniej długości i wąski. Kwiat niebieskobiały; barwa wierzchołka łódeczki niebieskoczarna, strąk długi i szeroki. Nasiona małe, barwa okrywy nasiennej biała. W dwuletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 100% wzorca. Odmiana ta jest wstępnie rekomendowana do uprawy na terenie woj. lubelskiego.

Kulig – odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka duży. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin średni, okres kwitnienia średni. Rośliny średniej wysokości. Odporność roślin na wyleganie w fazie końca kwitnienia bardzo duża, przed zbiorem średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na antraknozę - średnia. Udział roślin zielonych przed zbiorem mały. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego i tłuszczu surowego w nasionach średnia, alkaloidów mała, włókna surowego dość mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 80 szt./m². W dwuletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 100% wzorca. Odmiana ta jest wstępnie rekomendowana do uprawy na terenie woj. lubelskiego.

Łubin wąskolistny - charakterystyka odmian łąbinu wąskolistnego zalecanych do uprawy na obszarze woj. lubelskiego.

- 1 – Agat
- 2 – Bolero
- 3 – Homer
- 4 – Roland

Lista odmian zalecanych do uprawy łąbinu wąskolistnego na obszarze województwa lubelskiego została sporządzona po raz szósty dla tego gatunku, na podstawie badań prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w latach 2022-2024, w dwóch punktach doświadczalnych w województwie lubelskim.

Tabela 5. Łubin wąskolistny plon nasion zalecanych odmian (% wzorca).

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do krajowego rejestru / rok włączenia do LOZ	Plon ziarna średnia (2022-2024)	Zachowujący Odmiany lub Reprezentant Zachowujących
Wzorzec dt/ha			<u>13,8</u>	
1	Agat	2019/2023	123	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR
2	Bolero	2016/2025	102	Poznańska Hodowla Roślin Tulce
3	Homer	2018/2025	114	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR
4	Roland	2017/2020	123	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

Tabela 6. Ważniejsze cechy odmian wg Listy Opisowej Odmian (COBORU 2024).

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin cm	Wyleganie skala 9°		Masa 1000 nasion g	Zawartość	
			po zakończeniu kwitnienia	przed zbiorem		białka ogólnego % s.m.	włókna surowego % s.m.
1	Agat	54	8,0	8,0	138	28,2	16,3
2	Bolero	53	7,7	7,4	144	27,6	16,5
3	Homer	46	8,6	8,4	128	28,0	16,6
4	Roland	53	8,6	8,4	132	28,2	15,9

Agat - odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion oraz plon białka bardzo duży. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin średni, okres kwitnienia dość krótki. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia mała, przed zbiorem średnia. Odporność na fuzaryjne więdnienie – dość duża, na antraknozę – średnia. Dojrzewanie równomierne. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion bardzo mała. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość mała, tłuszczu surowego średnia, włókna surowego dość duża, alkaloidów mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 100 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 123% wzorca.

Bolero - odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa przydatna do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka bardzo duży, stabilny w latach badań. Termin kwitnienia i termin dojrzewania roślin dość wczesny do średniego. Okres kwitnienia średniej długości. Rośliny średnie do dość wysokich, w fazie początku kwitnienia nie wylegają. Wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem średnie. Dość duża odporność na fuzaryjne wędnięcie. Dojrzewanie równomierne. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion mała. Masa 1000 nasion bardzo duża. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża, tłuszczu surowego mała, włókna surowego bardzo mała. Zawartość alkaloidów mała. Odpowiednia do uprawy zwłaszcza na glebach kompleksu żytniego bardzo dobrego. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 100 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 102% wzorca.

Homer - odmiana samokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion średni do dużego, plon białka średni. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin wczesny, okres kwitnienia dość długi. Rośliny bardzo niskie. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia średnia do dużej, przed zbiorem duża. Odporność na fuzaryjne wędnięcie i na antraknozę średnia. Dojrzewanie równomierne. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion bardzo mała. Masa 1000 nasion mała. Zawartość w nasionach białka ogólnego bardzo mała, tłuszczu surowego mała, włókna surowego dość duża, zawartość alkaloidów poniżej średniej dla grupy odmian niskoalkaloidowych. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 120 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 114% wzorca.

Roland - odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka duży. Termin kwitnienia wczesny do bardzo wczesnego, termin dojrzewania roślin wczesny. Okres kwitnienia średniej długości. Rośliny dość niskie. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem średnia do dużej. Odporność na fuzaryjne wędnięcie dość duża, na antraknozę średnia. Dojrzewanie bardzo równomierne. Skłonność do pęknięcia strąków i osypywania nasion mała. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego, tłuszczu surowego i włókna surowego w nasionach średnia. Zawartość alkaloidów bardzo mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 100 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 123% wzorca.

Łubin żółty - charakterystyka odmian łubinu żółtego zalecanych do uprawy na obszarze woj. lubelskiego.

- 1 – Diament
- 2 – Mister
- 3 – Salut

Lista odmian zalecanych do uprawy łubinu żółtego na obszarze województwa lubelskiego została sporządzona po raz szósty dla tego gatunku, na podstawie badań prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w latach 2022-2024, w dwóch punktach doświadczalnych w województwie lubelskim.

Tabela 7. Łubin żółty plon nasion zalecanych odmian (% wzorca).

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do krajowego rejestru / rok włączenia do LOZ	Plon ziarna średnia (2022-2024)	Zachowujący Odmiany lub Reprezentant Zachowujących
Wzorzec dt/ha			<u>13,1</u>	
1	Diament	2019/2025	102	Poznańska Hodowla Roślin Tulce
2	Mister	2003/2021	99	Poznańska Hodowla Roślin Tulce
3	Salut	2020/2022	99	Hodowla Roślin Smolice, Grupa IHAR

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

Tabela 8. Ważniejsze cechy odmian wg Listy Opisowej Odmian (COBORU 2024).

Lp.	Odmiana	Wysokość roślin cm	Wyleganie skala 9°		Masa 1000 nasion g	Zawartość	
			po zakończeniu kwitnienia	przed zbiorem		białka ogólnego % s.m.	włókna surowego % s.m.
1	Diament	62	8,1	7,8	130	43,3	15,1
2	Mister	62	8,3	7,8	133	42,3	15,8
3	Salut	61	8,5	8,1	133	43,2	15,7

Diament - odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka duży do bardzo dużego. Termin kwitnienia dość wczesny, dojrzewania roślin średni. Okres kwitnienia przeciętny. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia średnia, przed zbiorem dość duża. Odporność na antraknozę – średnia. Równomierność dojrzewania przeciętna. Udział roślin zielonych przed zbiorem jednofazowym średni. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża, tłuszczu surowego średnia, włókna surowego dość mała. Zawartość alkaloidów bardzo mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 90 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 102% wzorca.

Mister - odmiana niesamokończąca (tradycyjna), przydatna do uprawy na zbiór nasion paszowych. Termin kwitnienia bardzo wczesny, dojrzewania wczesny do bardzo wczesnego. Okres kwitnienia średni. Wyleganie na początku kwitnienia bardzo małe, w fazie końca kwitnienia bardzo małe do małego, przed zbiorem małe. Podatność na choroby fuzaryjne mała, na antraknozę do fazy zawiązywania strąków bardzo mała, po tym terminie do okresu dojrzewania mała. Równomierność dojrzewania bardzo dobra, udział roślin zielonych przed zbiorem bardzo mały. Plonowanie w odniesieniu do nasion i białka ogólnego bardzo duże. Zawartość białka ogólnego w nasionach duża do bardzo dużej, alkaloidów mała. Zawartość alkaloidu gramina znikoma. Masa 1000 nasion średnia. Odpowiednia do uprawy na glebach kompleksu żyniego dobrego. W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 99% wzorca.

Salut - odmiana niesamokończąca, niskoalkaloidowa, przeznaczona do uprawy na nasiona paszowe. Plon nasion i białka dość duży. Termin kwitnienia i dojrzewania roślin oraz okres kwitnienia średni. Rośliny średniej wysokości. Odporność na wyleganie roślin w fazie końca kwitnienia i przed zbiorem duża. Równomierność dojrzewania średnia. Udział roślin zielonych przed zbiorem jednofazowym przeciętny. Odporność na antraknozę – średnia. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość duża, tłuszczu surowego i włókna surowego średnia. Zawartość alkaloidów bardzo mała. Optymalna obsada roślin w uprawie na nasiona około 90 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 99% wzorca.

Soja - charakterystyka odmian soi zalecanych do uprawy na obszarze woj. lubelskiego.

- 1 – Marzena
- 2 – Vineta PZO
- 3 – Abaca
- 4 – Adelfia
- 5 – Amiata
- 6 – Arnold
- 7 – Aurelina
- 8 – Moravians
- 9 – Nessie PZO
- 10 – Sirelia
- 11 – Acardia
- 12 – Achillea

Lista odmian zalecanych do uprawy soi na obszarze województwa lubelskiego została sporządzona po raz siódmy dla tego gatunku, na podstawie badań prowadzonych w ramach Porejestrowego Doświadczalnictwa Odmianowego (PDO) w latach 2022-2024, w trzech punktach doświadczalnych w województwie lubelskim.

Tabela 9. Soja plon nasion zalecanych odmian (% wzorca).

Lp.	Odmiana	Rok wpisania do krajowego rejestru / rok włączenia do LOZ	Plon ziarna średnia (2022-2024)	Zachowujący Odmiany lub Reprezentant Zachowujących
<i>Odmiany wczesne</i>				
Wzorzec dt/ha			<u>39,8</u>	
1	Marzena	2020/2024	102	PROGRAIN ZIA ul. Raciborska 113, 48-130 Kietrz
2	Vineta PZO	2023/2025	105	IGP Polska 60-751 Poznań, ul. Wyspiańskiego 43
<i>Odmiany średnio wczesne i średnio późne</i>				
Wzorzec dt/ha			<u>32,7</u>	
1	Abaca	2021/2025	105	Saatbau Polska, 55-300 Środa Śląska
2	Adelfia	2022/2025	116	Saatbau Polska, 55-300 Środa Śląska
3	Amiata	*CCA/2023	109	Saatzucht Donau Ges.m.b.H&CoKG
4	Arnold	2023/2025	105	P.H. Petersen Saatzucht Lundsgaard GmbH DE-24977 Grundhof
5	Aurelina	2019/2022	112	Saatbau Polska, 55-300 Środa Śląska
6	Moravians	*CCA/2025	107	PROGRAIN ZIA 48-130 Kietrz, ul. Raciborska 113
7	Nessie PZO	*CCA/2024	111	IGP Polska 60-751 Poznań, ul. Wyspiańskiego 43
8	Sirelia	*CCA/2019	106	RAGT Semences Polska, 87-100 Toruń
<i>Odmiany późne i bardzo późne</i>				
Wzorzec dt/ha			<u>32,5</u>	
1	Acardia	*CCA/2022	112	Saaten-Union Polska, 62-100 Wągrowiec
2	Achillea	*CCA/2023	104	Saaten-Union Polska, 62-100 Wągrowiec

Wzorzec – średnia z wszystkich badanych odmian

* CCA – odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych

Tabela 10. Ważniejsze cechy odmian wg Listy Opisowej Odmian (COBORU 2024).

Lp.	Odmiana	Wysokość		Wyleganie skala 9°		Masa 1000 nasion	Zawartość	
		Roślin	Osadzenia najniższych strąków	po zakończeniu kwitnienia	przed zbiorem		białka ogólnego	tłuszczu surowego
1	Marzena	86	10	8,7	8,2	180	36,3	22,2
2	Vineta PZO	87	11	8,5	7,8	174	37,8	22,9
3	Abaca	83	12	8,5	8,0	201	37,0	22,8
4	Adelfia	77	11	8,6	8,0	197	38,0	22,4
6	Amiata	86	13	8,5	7,9	196	38,4	21,7
6	Arnold	88	12	8,0	8,0	178	38,0	22,9
7	Aurelina	86	13	8,7	8,1	205	39,8	21,9
8	Moravians	90	12	8,4	7,7	199	39,1	21,3
9	Nessie PZO	88	12	7,9	7,4	184	38,2	22,1
10	Sirelia	86	11	8,2	7,4	201	37,2	23,3
11	Acardia	88	12	8,6	7,9	198	35,7	23,1
12	Achillea	78	12	8,8	8,3	208	38,5	22,3

Marzena - Odmiana wczesna. Plon nasion i białka średni do dużego w porównaniu do odmian o podobnej wczesności. Termin kwitnienia roślin wczesny, okres kwitnienia średni. Termin dojrzałości technicznej i żniwnej wczesny. Rośliny średniej wysokości. Osadzenie najniższych strąków niskie. Odporność na wyleganie przed zbiorem przeciętna. Odporność na bakteryjną ospowatość – średnia, na bakteryjną plamistość – mniejsza od średniej, a na septoriozę – dość mała. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na pękanie strąków średnia do dużej. Masa 1000 nasion mała do średniej. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, tłuszczu surowego średnia do dużej, włókna surowego średnia. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 102% wzorca.

Vineta PZO – odmiana wczesna. Plon nasion i białka średni. Termin kwitnienia roślin średni. Długość fazy kwitnienia dość krótka. Termin dojrzałości technicznej wczesny. Rośliny średnio wysokie. Najniższe strąki osadzone dość nisko. Odporność na wyleganie przed zbiorem średnia. Odporność na bakteryjną ospowatość i bakteryjną plamistość – bardzo mała, na septoriozę – mała. Równomierność dojrzewania dobra. Masa 1000 nasion bardzo mała. Zawartość białka ogólnego w nasionach dość mała, tłuszczu duża, włókna surowego średnia. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 105% wzorca.

Abaca – odmiana wczesna. Plon nasion i białka bardzo duży. Termin kwitnienia roślin średni do wczesnego, długość fazy kwitnienia średnia. Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej i żniwnej wczesny. Rośliny dość niskie. Najniższe strąki osadzone średnio wysoko. Odporność na wyleganie przed zbiorem przeciętna. Odporność na septoriozę – średnia, na bakteryjną plamistość i bakteryjną ospowatość – poniżej średniej. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na pękanie strąków duża. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego w nasionach mała, tłuszczu surowego dość duża, włókna surowego średnia. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 105% wzorca.

Adelfia – odmiana średniopóźna. Plon nasion i białka bardzo duży. Termin kwitnienia roślin i długość fazy kwitnienia średnie. Termin dojrzałości technicznej dość późny. Rośliny niskie. Najniższe strąki osadzone dość nisko. Odporność na wyleganie przed zbiorem średnia. Odporność na bakteryjną ospowatość i septoriozę – średnia, na bakteryjną plamistość – dość duża. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na pękanie strąków średnia. Masa 1000 nasion średnia. Zawartość białka ogólnego, tłuszczu oraz włókna surowego w nasionach średnia. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 116% wzorca. Pierwszy rok na LOZ dla Lubelszczyzny.

Amiata - odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA). W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 109% wzorca.

Arnold – odmiana średniowczesna. Plon nasion i białka bardzo duży. Termin kwitnienia roślin i długość fazy kwitnienia średnie. Termin dojrzałości technicznej średniowczesny. Rośliny średnio wysokie. Najniższe strąki osadzone średnio wysoko. Odporność na wyleganie przed zbiorem średnia. Odporność na bakteryjną ospowatość i bakteryjną plamistość – duża na septoriozę – dość duża. Równomierność dojrzewania dobra. Masa 1000 nasion mała. Zawartość białka ogólnego w nasionach średnia, tłuszczu surowego dość duża, włókna surowego – duża. Zalecana obsada nasion do siewu około 70 szt./m². W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 105% wzorca.

Aurelina - odmiana późna. Plon nasion i białka bardzo duży. Termin kwitnienia roślin i okres kwitnienia średni. Termin osiągnięcia dojrzałości technicznej i żniwnej późny. Rośliny dość wysokie. Osadzenie najniższych strąków średniowysokie. Odporność na wyleganie przed zbiorem duża. Odporność na bakteryjną plamistość i bakteryjną ospowatość – duża, na zgorzelową plamistość – średnia. Równomierność dojrzewania średnia. Odporność na pękanie strąków duża. W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie odmiana ta uzyskała plon nasion w wysokości 112% wzorca.

Moravians – odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA). W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 107% wzorca.

Nessie PZO – odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA). W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 111% wzorca.

Sirelia - odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA). W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 106% wzorca.

Acardia - odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA). W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 112% wzorca.

Achillea - odmiana ze Wspólnotowego Katalogu Odmian Roślin Rolniczych (CCA). W trzyletnim cyklu badań na Lubelszczyźnie uzyskała plon nasion w wysokości 104% wzorca.